

Szerkesztőség
és kiadóhivatalKassa
Kossuth Lajos-utca 14.

Telefon szám 336.

Megjelenik d. u. 5 órakor.

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3:50

Vidéken:
Egy évre 20 korona
Félévre 10
Negyedévre 5

Egyes szám ára 4 fillér.

FŐSZERKESZTŐ:
SZALAY LÁSZLÓ.FELELŐS SZERKESZTŐ:
FERDINÁNDY GYULA.SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:
MURÁNYI JÓZSEF.

A vármegye lobogója alatt.

Tisztviselők ünnepélyes fogadása.

Küldöttség a nagy kaszinóban.

Abauj-Torna közgyűlése.

Rakovszky Endre elnöki megnyitója.

Márvány-táblát a hazafiaknak!

Kassa, ápr. 21.

Lélekemelő formát talált Abauj-Torna vármegye közönsége, hogy az alkotmányos küzdelemben az egész ország elismerését kivívta, tisztviselői iránt szeretetének adóját lerója. Az önkényuralom súlyos megpróbáltatásai közepette is együtt-érző megyei közönség, most, hogy egy gyalázatos kormányrendszer igája alól felszabadult az ország, egyé olvadt a lelkesedésben s ünnepelte, dicsőítette azokat a férfiakat, akik Abauj-Torna vármegyét a vértelen szabadság idején az első tűzvonalba emelték. Méltó volt ez az ünnepség azon emlékezetes napokhoz, mikor Abauj-Torna a vármegyék ősi tradícióját oly fenséges erővel érvényre emelte.

Az ünnepség lefolyásáról tudósítunk a következőket közli:

Ünnep a kaszinóban.

Abauj-Torna vármegye közönsége, mikor az alkotmányosság napja ismét felvirradt, elhatározta, hogy tisztviselőit díszszel, pompával kíséri vissza az ősi székházba, ahol törvénnyel a kezükben védték az alkotmányt, valameddig rájuk nem tört a durva erőszak. Délután fél 5 órakor a bizottsági tagok a vármegyházról Abauj-Torna két ősi lobogója alatt hatalmas monstre küldöttséggel mentek a tisztviselőkhöz, akik a Társalgási-Egylet nagytermében gyűltek össze. A tisztviselőket, akik Rakovszky Endre dr. alispán körül félkörben gyűltek össze, a küldöttség nevében Hammersberg László volt országgyűlési képviselő üdvözölte, kérve őket, hogy jöjjenek velük ünnepélyes menetben a megyeházára, honnan a szemtelen és gyalázatos önkény szuronyal verte ki őket, jöjjenek, hadd lássa az utca, hogyan szereti a vármegye közönsége derek tisztikarát.

Az üdvözlő beszédre dr. Rakovszky Endre felelt, megköszönve a ragaszkodás-

nak és a bizalomnak ezt a megható példáját, kiemelte, hogy a megyei tisztikar valóban megérdemli a szeretetet, mert a hazáért való küzdelmet, szenvedést, utóbb lemondást előbbre helyezte az önző becsvágnál. Lelkes éljenzés fogadta az alispán szavait, ezután megindult a küldöttség, közelegva tisztviselőit.

A menet.

Szitáló tavaszi esőben indult meg a menet a kaszinóból a megyeházára. Elöl két hajdu vitte a vármegye ősi lobogóit, oldalukon két kivont kardos megyei huszár lépdelt. Az első sorban haladt Rakovszky Endre alispán, akit az utcán nagyszámban összeverődött közönség dörgő éljenzéssel kísért. Hosszu, hatalmas vonalban kigyózott a menet végig a főutcán. A bizottsági tagok közrefogták a vármegyei tisztviselőket. A megyeháza kapu-boltozata alatt pedig a kassai más hatóságok tagjai gyűltek össze, hogy meleg baráti kezet szorítsanak a paraziták által kiűdözött s immár jogos tiszttségükbe visszatért tisztviselőkkel.

A közgyűlés.

A tágas közgyűlési terem ez alatt zsufozásig megtelt közönséggel. A karzaton Kassa előkelő hölgyei jelentek meg. A terembe lépő alispánt percekig tartó éljenzés és tapsvihar fogadta, valameddig csak az elnöki széket el nem foglalta. Jobbján Takács Menyhért prépost-praelátus, balján Forgách István gróf foglalt helyet.

Rakovszky beszéde.

Rakovszky Endre dr. alispán az elnöki székből nagy csöndben a következő megnyitó beszédet mondotta:

Tekintetes Törvhat. Bizottság!

Nemzetünk sorsát intéző gondviselés iránti mély hálaérzettel eltelve a legtisztább örömmel s hazafias érzelmeim egész melegével üdvözlöm a tek. törvényhatósági Bizottságot a mai örvendetes alkalomból, amidőn vármegyénk önkormányzatának a nyers önkény által erőszakosan megszakított gyakorlását a jogfolytonosság alapján, alkotmányos törvényeink értelmében újból megkezdjük.

Amiért küzdöttünk, nem félszível, de egész lélekkel határozottsággal és férfias elszánt kitartással, amiért végig kellett szenvednünk mindazt a nyomoruságot, zaklatást és üldöztetést, amivel egy lelkiismeretlen kormányrendszer a maga elvakultságában és esztelenségében sujtani képes volt: ezer éves alkotmányunk ellen intézett ortvátadás csutos kudarcát az isteni

gondviselés előbb mintsem magunk is remélhettük — megélnünk engedte.

Még csak pár nappal ezelőtt a közvélemény borus hangulattal léleket fojtva várta a legközelebbi napok véstjósoló eseményeit, de amitől a trón lelkiismeretlen tanácsadói nem riadtak volna vissza, egy, a királyra és nemzetre egyaránt végzetes elhatározástól, ugyszólván az utolsó órában, a nyílt abszolutizmus proklamálásának előestéjén megóvott bennünket felséges Urunknak lelke mélyében gyökerező alkotmányos érzülete. Egy nehéz megpróbáltatáson keresztül ment nemzet hálája kíséri mindazokat, kiknek a súlyos alkotmányválság ez örvendetes fordulata köszönhető.

Vármegyénk közönsége büszke önérzettel veheti ki részét a közörömből, mely alkotmányosságunk diadalát kíséri.

Lélekemelő igaz és nemes küzdelmet folytatott a megtámadott alkotmány védelmében, bátran, önzetlenül és elszántan szállt szembe a jogtíró erőszakkal s hősiességgel, megalkuvást nem ismerő elszántsággal tartott ki mindvégig a nemzet ügye mellett. Példáján lelkesült a nemzet, bátor kitartását az egész ország dicsérte, mint fölemelő tanuságát annak, hogy a magyar nemzetet alkotmánya védelmében sem megfélemlíteni, sem kifárasztani, sem megtörni nem lehet.

Mi, vármegyénknek alkotmányosan megválasztott tisztviselői lelkes odaadással követtük példáját s boldogoknak érezzük magunkat, hogy e nehéz megpróbáltatások napjaiban ily kiválólag hazafias közönség bizalmának letéteményeseiként szolgálhattuk hazánk és nemzetünk ügyét. Büszkék vagyunk vármegyénk közönségének bizalmára és előismerésére s bő kárpoztást találunk abban mindazokért a megpróbáltatásokért, melyek a küzdelem, üldözés és elnyomatás napjaiban osztályrészünkül jutottak.

A magyarok Istenének áldása lebegjen szeretett vármegyénk hazafias közönsége felett s engedje, hogy az a páratlan együttérzés és önfeláldozó hazafias összetartás, melynek a

Van szerencsém a n. é. közönség b. figyelmét felhívni, hogy **dúsan fölszerelt** raktáron lévő különféle kivitelű izléses és szolid

ebédlő-, hálószoba-, uriszoba-, konyha-

stb. berendezéseket a lehető legjutányosabb árak mellett bocsájtom áruba. **Minta raktár: fő-utca 69. sz. (Lőcsei-ház)**
Műhely és főraktár: Vörösmarthy-tér 5. sz. (a gőzfürdő mögött.) Rajzok után a legfinomabb e szakmába vágó munkát elvállalok, költségvetésekkel készséggel szolgállok. Javításokat olcsón készítek.

Kiváló tisztelettel: **LEGÁNYI LÁSZLÓ.**

nehéz napokban oly magasztos példáját nyújtotta, vezesse és irányítsa működését a haza és ezen vármegye derék népének javára, az alkotó munka napjaiban is.

Ezzel az óhajttással a mai napra kitűzött rendkívüli közgyűlésünket ezennel megnyitom.

Az alispán szavait sűrűn megszakította a taps és az éljenzés s mikor mély hatást keltő beszédét befejezte a jelen voltak szünni nem akaró ovációban részesítették.

Takács Menyhért beszéde.

Ezután a törvényhatósági bizottság nevében Takács Menyhért dr. prépost-praelátus szólalt fel s ekép fejezve be emlékeztet szavait.

Sohasem vettem részt ilyen örömmel a közgyűlésen, mint a mai alkalommal. Tolmácsa akarok lenni annak a szeretetnek és hazafias örömmel, mely mindnyájunk keblét átjárja. Üdvözlöm a vármegye hazafias tisztviselőit ezen ősi székházban, mely ismét birtokunk lett. Aldja meg őket szenvedéseikért az Isten erővel és egészséggel, hogy a késő nemzedék előtt is példát szolgáljanak, hogyan kell a hazát és az alkotmányt szeretni, tisztelni és becsülni. (Az emelkedett lendületű beszédet lelkes éljenzés követte.)

A királyi kézirat.

Következett ezután a közgyűlés első tárgya az országgyűlést összehívó királyi kézirat felolvasása. Puky Endre dr. főjegyző felolvasta a királyi meghívó levelet, a melyet a közgyűlés állva hallgatott végig s hódolattal vett tudomásul. Ennek kapcsán a közgyűlés elhatározta, hogy a választások összeírása végett erről a központi választmányt értesíti.

A küzdelem története.

Ferdinánd Gyula tb. főjegyző ezután tömören összefoglalva, előadta a vármegye alkotmányos küzdelmét történeti sorrendben kezdve Kristóffy törvénytelen rendeleten, majd november hó 4-én a megnyilatkozott passiv rezistencián, egész a nagy kabinet kinevezéséig. Ennek előre bocsátása mellett felolvasta dr. Ferdinánd Gy. bizottsági tag, a budapesti tudomány egyletem rk. közjogi tanárának indítványát, melyet az állandó választmány egyhangulag elfogadásra ajánl a közgyűlésnek.

Majd elfogadta a közgyűlés a kormányhoz intézendő következő üdvözlő táviratot:

Miniszterelnök Budapest.

Abauj-Torna vármegye közönsége hazafiai örömeinek ad kifejezést a felett, hogy az ország ügyeinek intézését alkotmányos kormány vette át. Örövend a jog és tisztesség uralmának visszatérten s teljes bizalommal és ragaszkodással üdvözlö Nagyméltóságodat az egész felelős kormányt, melynek jelleme és tehetsége kiváló tagjaitól hazánkra nézve üdvös és áldáshozó tevékenységet bizton remél. A vármegye közönsége nevében.

Rakovszky, alispán.

Márványtáblát a küzdőknek.

Dr. Ferdinánd Gyéza bizottsági tag részletes indítványából a következőket közöljük: Minthogy a bizalom, a nagybecsülés és hála adóját a vármegye közönsége vezetői és tisztikara iránt oly alakban, mely a késő utókornak is buzdító példát szolgáljon, csak maradandó emlék állítása által róhatja le, — indítványozom:

Határozza el a bizottság, hogy a közgyűlési terem falába márványtábla falazzassék be, amelyre emléktük megörökítésére a következő szöveg vétessek:

Hirdesse az emlék időtlen időkig és a mit megörökít, szolgáljon követendő példaként arra, hogy úgy kell szeretni a hazát és hiven kitarítani a törvény szilárd alapján, az alkotmány védelmében, mint a hogy kitarítottak azok, akik az Urnak 1905. és 1906. esztendejében a futtáki

Hadik János gróf és almási Szalay László orsz. képviselők által irányított törvényhatósági bizottság törvényes határozatának engedelmeskedve, szembeszállottak az önkénnyel és megtagadva a törvénytelen rendeletek végrehajtását, hozzájárultak az alkotmányos kormányzati rend helyreállításának kivívásához.

A vármegye ama választott tisztviselő, kik védték az alkotmányt és a vármegyét követendő példaként állították az egész ország elé, a következők:

Dr. Rakovszky Endre alispán és a többi tisztviselők nevei.

Állítottott a megye közönségének közadkozásából a törvényhatósági bizottság 1906. évi határozata alapján.

Dr. Ferdinánd Gyéza beszéde.

Nagy figyelem között szólalt fel ezután Ferdinánd Gyéza egyetemi rendkívüli tanár, kinek sulyos tartalmu, egész új szempontokban gazdag, valóban mély becsű beszédét mely a bizottság minden egyes tagjaira nagy hatással volt a következőkben szöszérint közöljük.

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Nem csekély meghatottság vesz rajtam erőt, a mikor a belügyminiszter urnak most tárgyalásra kitűzött rendeletéhez indítványom megokolása végett ebben a teremben felszólalok. Ebben a teremben, a hol azokat az országokra szóló és az egész nemzet magatartásának irányt szabó határozatokat hozták, ebben a teremben, a hol az alkotmányellenes hatalom először gyakorolta az erőszakot, a mikor csendőrséggel szállotta meg a megyeházát és karhatalommal törette fel a vármegyék pecsétét, ebben a teremben, a melyben a hatalom először kapta meg a tétovgató ürességtől a sokat mondó néma választ, hogy erőszaka hiába való, mert ebben a vármegyében nem akadt bizottsági tag, a ki a törvénytelen közgyűlésen megjelennék.

Az által az egyetértés által, mely ama emlékeztetes november 17-én a vármegye közönségének mintaszerű passiv magatartásában megnyilatkozott, vált a mi megyénk az ország vezermegyéjévé s eme naptól kezdve minden vármegye és minden hazafi csak azt nézte, azt leste, hogy mit mond és mit tesz Abauj-Torna vármegye.

Ne csodálkozzék hát senki sem azon, ha kissé meghatott vagyok, a mikor egy ily történeti nevezetességű helyen először felszólalok.

A belügyminiszter ur rendelete az erőszakos uton elmozdított tisztviselőket állásukba visszahelyezte. Erre a rendeletre azonban az én nézetem szerint tulajdonképen nem is volt szükség. Hiszen tisztikarunk jogtalanul mozdított el és állását el nem hagyta, hanem csak a szuronyok hatalmának engedve távozott. A mit pedig erőszak jogtalanul elvesz, az jogi következményekkel nem járhat s mihelyt az erőszak megszűnt, mert az alkotmányos kormány hivatalába lépett, tisztikarunknak nem csak joga lett volna helyét önszántából is visszafoglalni, hanem csak kötelességét teljesítette volna vele.

És ha ez nem így történt, azért a tisztikart vád még sem illetheti. Mert a mikor az alispán még nem volt a helyszínén s a mikor a vármegyeházán a jogtalanul kinevezettek a hivatalokat elfoglalva tartották, a hivatalok önhatalmu visszafoglalása kiszámíthatlan kellemetlenségeket eredményezett volna. A belügyminiszter ur pedig kötelességet teljesített, a mikor intézkedett a jogtalanul kinevezettek elmozdítása, és a jogtalanul elmozdítottak visszahelyezése iránt és ezzel az alkotmányos rendet és a jogfolytonosságot rendeleti uton a vármegyében is helyreállította. Ezt tehát nekünk csak örövendetesen tudomásul kellene vennünk.

Egyebet nem is kellene cselekednünk, ha nem terhelne minket ez a kellemes kötelesség, hogy arról a tisztikarról, mely a nehéz időkben derekasan megállta helyét,

különösen is megemlékezzünk. Oly kötelesség ez, mint a mily kötelessége minden honfiumnak, hogy ebből az alkalomból lerója a kegyelet adóját ama intézmény iránt is, a melynek köszönhetjük, hogy alkotmányunkat nem lehet durva káplárcsizmával senki-nek sem eltaposni. A törvényhatósági intézményt értem, a melyet az idegen doktrinák hatása alatt sokan már 1848-ban is kezdenek félreérteni, 1867 óta pedig alig akad már valaki, a ki nemzetfentartó hivatásukat megértette volna.

Szentkirályi Mór egy 1870-ben megjelent tanulmányában megkísérelti ugyan a vármegyei intézményt érdeme szerint méltatni az új rend mellett, de szavai határtalanul hangzanak el és az 1870. 42. t.c. megalkotását, mely félreérti a megyét, megakadályozni nem képesek.

Ez a törvény teljesen félreértette az önkormányzatot is, a mikor az osztrák községi törvény nyomán az önkormányzatot és az állami közigazgatás közvetítését, mint különböző dolgokat szembeállította. Ebben a törvényben a törvényhatóságokat és különösen a megyéket csak az az egy mentette meg iga i hivatásuknak, hogy kimondatott, hogy ezeken (t. i. az önkormányzaton és az állami közigazgatáson) kívül egyéb közérdekű sőt országos ügyekkel is foglalkozhatnak.

Azt mondja a törvény: gyakorolni fogják az önkormányzatot és az állami közigazgatás közvetítését. De erre kérdelem én, mi hát az önkormányzat, ha nem maga az állami közigazgatás, gyakorolva a polgárok által közgyűlésen vagy saját tisztviselőik által?

Hiszen 1848-ig, a mikor a királyi középponti kormányzat nem volt nemzeti, maga a vármegye volt a nemzeti állam, mert a nemzeti állameszme kizorolván a középponti királyi kormányzattól, darabokra törve, de egyetemes jellegét ez által nem veszítve, itt huzódott meg, hogy megmentse a nemzetet az államalkotásra.

És ezt az intézményt akarták nálunk kivégezni a parlamentarizmus nevében? Ezt az intézményt? a melynek nem csak állami létünket köszönhetjük a multban, de a parlamentarizmust is, ha lesz, fogják köszönhetni a jövőben, mert a megyék azok, a kik azt most is kiküzdötték.

A kik nálunk államosításról beszéltek, azok akaratlanul is csak királyosítani akartak, mert hiszen közigazgatásunk ma is állami, mivel a törvényhatóság önkormányzati ugyan, de állami intézmény. A közel mult eseményei pedig meggyőzhetnek arról, hogy a közigazgatás elkirályosítása nem lett volna egyéb, mint közigazgatásunknak és államunknak elosztrákosítása. Hiszen azt, hogy ma nemzeti irányu kormányunk van, csak a vármegyei intézménynek és a mi megyénk és tisztikara magatartásának köszönheti az ország.

S jobb-e a kinevezettekkel végzett közigazgatás, mint a választott tisztviselők által intézett? Erre feleljen ki-ki a mult hónapokban szerzett tapasztalatai alapján.

El kellett ezeket mondanom, hogy ki-domborítsam, mily láncunk nekünk a törvényhatósági intézmény s a választott tisztikar.

Egy angol államférfi, ha jól emlékszem, Palmerster Lord azt mondja, hogy: „a melyik állam nem a normál emberek nagy tömegének karakterére, hanem a közpolgári erényekre alapítja létét, ott a leghitványabb korrupció lesz az egész felépítmény.”

És sajnos, ezt a nemzetet a sors oly helyzetbe hozta, hogy századok óta a mi állami létünk nem a közönséges ember mindennapi érdekeire, hanem a hősi polgári erényekre van alapítva.

De be is télt rajtunk a mondás, mert a hazaárulás sehol sem vált oly possibilissé és a corruptió oly széles rétegekre kiterjedt, mint nálunk már századok óta. És hogy mint állam, még is fenmaradtunk, azt egyedül azoknak a szabad intézményeknek köszönhetjük, a melyek őseinkről ránk maradtak s a melyek több hőst neveltek ne-

künk, mint a mennyi árulót tudtak ide haza tenyészteni a corruptió segélyével a mi ellenségeink. Ezért birta ez a nemzet válságos időkben mindig regenerálni önmagát.

Mindent azoknak a szabad intézményeknek köszönhetünk, a melyek, mint a vármegyék, közéleti szereplésre kényszerítették az embereket, nevelték a hősöket és megmentették általuk a hazát.

Pedig a most lefolyt nagy küzdelemben a hatalom is a korrupcióna alapította tervei sikerét. Arra számított, hogy lesz itt minden megyében annyi áruló, annyi hitvány stréber, a ki az esküjökhez hű tisztársaik eltiprására alapítja a maga előmenetelét, mint a mennyi az adminisztráció zavartalan továbbviteléhez szükséges. És sajnos, igen sok helyütt nem számított rosszul.

De a gondviselés úgy akarta, hogy abban a vármegyében tegye az első kísérletet, a melynek első tisztviselője Rakovszky Endre volt s a melynek tisztikara talpig férfiakból állott.

Ha tudnék oly ékesen szólni, mint a hogy nem tudok, a legszebb gondolatokból fonnék babért azoknak homlokára, a kik az alkotmány védelmében hivatali diszt, hatáskört, kenyeret, mely existenciát biztosít, áldoztak és jövőjüket kockára dobták. És a milyen volt a tisztikar, olyan volt az egész megye. Ide tekintett az egész ország, innen vett példát több vármegye, melyekben kifejlődött a nemes verseny, hogy melyik közelíti meg Abauj-Torna megyét.

Jól eső érzés kell, hogy elfogja mindenkinél a kebelét, a ki elmondhatja magáról: ennek a megyének bizottsági tagja voltam akkor és így a nemzeti ellenállásban nekem is bármily csekély rész, de rész mégis jutott.

Nem mulaszthatom el, hogy a mikor ezekről beszélek, le ne rójam a tisztelet és a köszönet adóját annak a két férfinak, a kik a törvényes ellenállásban, mint az alkotmányvédő bizottság elnökei, irányították ezt a megyét. Azt hiszem, közkívánatot fejezek ki, a mikor azt indítványozom, hogy Hadik János grófnak és Szalay Lászlónak ne csak jegyzőkönyvi köszönetet nyilvánítsunk fáradozásaiért, hanem meg is örökítsük az ő nevüket az utókor számára.

De ők hiába fáradtak volna és a vármegye közönsége hiába foglalt volna állást az alkotmányellenes kormányzás ellen, hiába hozott volna anyagi áldozatokat, ha nincsen ennek a megyének elszánt tisztikara, mely hősiességgel tűrte a méltatlanságot és oly alispánja, mint Rakovszky Endre volt, a ki a legnagyobb srupulozitással örködött a felett, hogy el ne hagyjuk a harc hevében a törvényesség terét, de a legnagyobb elszánt-sággal küzdött azon a téren, a mely meggyőződése szerint, törvényes tér volt.

Egy ilyen tisztikar iránt azzal, hogy érdemeit jegyzőkönyvbe iktatjuk, nem rójuk le megfelelő formában a tisztelet és a hála adóját. A jegyzőkönyvet elfeledik az irattár poros aktái között s nem buzdul azon az utókor gyermeke, a miről csak a historikumok tudnak. En azt szeretném, ha ennek a megyének minden fia, a ki valaha ebben a teremben megfordul, tudná azt, hogy kik voltak azok, a kik mint egy ember álltak szembe a hatalommal és tudná azt, hogy ennek a vármegyének egész tisztikara inkább elgázoltatta magát, semhogy az alkotmány védelmében csak egy tapodtat is engedjen.

Buzduljon az ő példájukon az utókor gyermeke is, mert nem szabad feledni, hogy jöhetnek még idők, a mikor erre a nemzetre megint nehéz küzdelmek várnak s a mikor e vármegyének és a szegény hazának ismét szüksége lesz egy későbbi tisztikarnak hasonló egyértelmű és kitartó magatartására.

Kérem tehát a tek. törvényhatósági bizottságot, hogy indítványomat elfogadni s a költségek fedezésére a közadakozást megindítani méltóztatassék.

Az indítványt elfogadják.

Szentimrey Gyula bizottsági tag szólalt fel ezután, a ki szintén elfogadásra ajánlotta az indítványt. A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel magáévá tette Ferdinándy Géza indítványát. Nemsokára tehát márványtábla fogja hirdetni az alkotmányos küzdelem harcosainak nevét.

Hadik gróf üdvözlése.

Szentimrey Gyula indítványára a közgyűlés Hadik János grófot, a nemzeti ellenállás eme kimagasló vezérégenységét, államtitkárrá történt kinevezetése alkalmából táviratilag üdvözölte.

Esküszünk. . .

Ezután szinte drámai hatású jelenet következett. Dobozy Pál bizottsági tag emelkedett szólásra esküre hívja fel a közgyűlést, hogy az alkotmányt minden időben armány és csalás ellen megvédelmezzük, ha kell utolsó csepp vérével.

— Esküszünk! zugott a közgyűlés.

Választások.

A közgyűlés végül a közigazgatási bizottságba beválasztotta Hammersberg László, Koos József, Meczner József, Szekeres F. Ödön, gróf Vay Tihmér bizottsági tagokat, a központi választmányba pedig gróf Pálffy Lászlót. Ezzel a nevezetes lélekemelő ünnepeles, szép szónoklatokban gazdag közgyűlés véget ért.

Kérjük azokat a t. megrendelőinket, akiknek előfizetésük március 31-ikével lejárt, hogy azt idejekorán sziveskedjenek megújítani, mert különben a lap megküldése fennakadást szenvedhet.

Kassa jelöltje — gróf Andrássy Gyula. Ha csak valami közbe nem jő, Kassa jelöltje gróf Andrássy Gyula belügy-miniszter, akit a polgárság a holnapi jelölő ülésen egyhangulag fog mandátumával megkínálni. A felvidéki metropolis büszke lehet, hogy az országgyűlésen a nemzet egyik legnagyobb fia fogja képviselni.

— **Alispán választás.** Rakovszky Endre alispánnak főispánná való kinevezése már csak órák kérdése. A tegnapi megyegyűlés előtt a bizottsági tagok foglalkoztak az alispán választás kérdésével. E tárggyal még foglalkozni fogunk, de már most is, mint általános hangulatot jellemezzük, hogy Puky Endre dr. főjegyzőt alispánná, míg főjegyzővé Ferdinándy Gyula tb. főjegyzőt kívánják megválasztani. Ezzel fokozatosan a jegyzői kar is előlépne.

TAVIRATOK.

— A Napló eredeti táviratai. —

Főispánok kinevezése.

Budapest, ápril 21.

Hiteles helyről vett értesülés szerint a hivatalos lap holnapi száma fogja hozni az új főispánok kinevezését. A holnapi szám összesen 17 új kinevezést fog tartalmazni.

Kossuth az önálló vámterületről.

Budapest, ápr. 21.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara ma délelőtt tisztelettel Láczy Leó vezetésével Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternél. Láczy Leó beszédében annak a meggyőződésnek adott kifejezést, hogy az új kormány főfeladatának fogja tekinteni az önálló vámterületnek 1910-ig való behozatalát.

Kossuth válaszában kijelentette, hogy működésének főtörekvése erre fog irányulni.

Az új államtitkárok hivatalban.

Budapest, ápr. 21.

Gróf Hadik János belügyi és Günther Antal igazságügyi államtitkár ma délelőtt foglalták el hivatalaikat.

Választási mozgalmak.

Budapest, ápril 21.

Az egész országban mindenfelé nagyban folynak a választási készülődések.

Pancsován a függetlenségi párt Bohus Károly evangélikus lelkészt jelölte. Nagy küzdelemre van kilátás a nemzetiségi és szociáldemokrata jelöltekkel szemben.

Máramaros megyében április 30-án lesznek a választások. Az egyes kerületekben ezeknek van a legnagyobb pártjuk: Lator Sándor, Nagy Ferenc, Thomka Endre, Nyegre László.

Titelen dr. Musiczky Döme ügyvédet jelölték szerb nemzetiségi programmal. Mucsiczky tegnap tartotta meg programbeszédét szerb nyelven.

Színház, művészet.

Műsor:

Szombaton, április 21-én, páros bérletben: Nap és hold. Operette 3 felvonásban.

Vasárnap, április 22-én, bérletszünetben, újdonságul először: Az ördög cimborája. Színmű 3 felvonásban.

Vasárnap, április 22-én, délután, leszállított helyekkel: Casanova. Operette 4 felvonásban.

Nyílt tér.

(E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget szerkesztő.)

Nyilatkozat.

A múlt hetek valamelyik napján a helybeli magyar hírlapok hasábjain s ezek révén a Budapestben megjelenő „Vas- és fém-munkások lapja” című szakközlönyben „Tüzes vassal égetett tanonc” cím alatt egy hátborzongató újdonság jelent meg és pedig hogy Ujvárosi István nevű első segédem (munkavezetőm) féktelen dühében egyik tanoncomat tüzes vassal annyira összeégette, hogy azt 18 horzasztó sebbel azonnal a közkórházba kellett szállítani, nevezett segédemet pedig még azon félóraban letartóztatták.

Ezen újságolás folytán Ujvárosi István — mint vádlott — a kassai kir. járásbíró-ság elé került, ahol azonban tanuk által bebizonyított, hogy az az újdonság légből kapott, rosszakaratu koholmány, hogy szegény segédem ártatlanul hurcoltatott meg és hogy műhelyem — melynek jóhírnevét még eddig hál' Istennek mindig meg tudtam őrizni — minden alap nélkül degradáltatott kinzó kamarává.

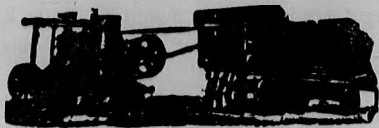
Miután azonban meghurcolt s tisztességében megtámadott segédem nyilatkozatát a helybeli hírlapok fizetség nélkül elfogadni nem akarták s miután a hátborzongató hír még mindig kísért, én alulírott úgy műhelyem jóhírre, mint egy szegény kovácssegéd tisztessége érdekében ezennel becsületsszavammal megerősítem, hogy az a hír teljesen valótlan — a mennyire hülye, olyanra rosszakaratu koholmány és hogy ennek kolportálói büntetésreméltó — rágal-mazók.

Kassa, 1906. évi április hó 20-án.

Kiss József
kocsigyáros.

Két-három szobás lakás

május 1-re kiadó. Csermely-u. I. szám alatt.

GAZDÁKNAK FONTOS.

A legegyszerűbb és legmegbízhatóbb benzín-motorok minden gazda által, vizsgázott gépész és hatósági engedély nélkül üzembe helyezhetők, kapcsolatban a legelismertebb jóságú cséplőgépekkel, előnyös árakon és kedvező fizetési feltételek mellett szállít a

Herkules-motorgyár

Budapest, V., Váci-ut 30. sz.

Allandó nagy motorkiállítás. — Motor-cséplőgépek mindenkor üzemben láthatók. — Teljes jótállás kitűnő működésért. — Árlap ingyen.

Tátrai urilak.

Liptómezyében, 10 percrenyire az állomástól, remek fekvésű, fenyvesektől körülvett nyolc szobás

urilak

(télen is lakható); nagy udvar, külön cselédlakás, dísz- és konyhakert; modern téglapitkezés, családi okokból, **jutányos áron, azonnal eladó.** A birtok területe közel 3 magyar hold. — Bővebbet **Romeiser Géza** Budapest, Bulyovszky-utca 19. sz. és szíveségből **Bóbita Endre** főreáliskolai tanárnál Kassán, Fő-utca 62. szám alatt.

TITKOS

betegségek ellen a legjobb szer a
„**TRIAS**.”

2-3 napi befecskendezéssel a folyást utóbját és fájdalom nélkül felelősség mellett megszünteti. A legrégibb s legelhanyagoltabb folyásban szenvedők is biztos gyógyulást remélhetnek. Férfiaknak kor 2.72, nőknek kor. 3.54 fill. beküldése után bérmentve küldetik. Fecskendő külön 1 korona. Raktár: **SZEGŐ** és **HERCZ** urak gyógyszer-tárában, Kassa, Fő-utca 13. sz. Titoktartás mellett küldi a készítő is Papp gyógyszer-tára Tisza-Szentimrén

A valódi természetes
!! eredeti Málnási !!

Málnási Mária forrás

természetes alkalikus sós savanyúvize páratlan hatása a légző szervek, a gyomor és bélhuzam, a hurutos bántalmainál, a tüdőtuberculozis minden o o o stádiumában. o o o

Gyomórégést azonnal megszüntet

Egyedüli főraktár Kassán:

Vizy Domokosnál.

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR BUDAPEST

Legtökéletesebb rendszerű **gőzcséplőkészletek**, úgyszintén **magánjárok** (uti-mozdonyok) cséplési, vontatási és szántási oszlokokra (a mozdony után akasztott egy ölet fogó ekével).

Külön árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről

„Rákóczi Kuruc” szikvizgyáramat

a mai napon adom át a forgalomnak.

Gyártok vegytiszta és kitűnő forrás vizből, a mely vizet az **Országos Chemiai Intézet és Vegyikísérleti Allomás Budapesten** megvizsgálva és kifogástalan bakteriummentesnek találta. Készítek szikvizet és a bpesti „**Kristály**” vízhez egészen hasonló

„Kuruc pezsgővizet.”

A palackok könnyű felismerése végett van szerencsém a következő feliratot b. figyelmébe ajánlani: **Polányi Dezső gyógyszerész Rákóczi szikvizgyára.** A palack közepén egy kuruc kép látható.

Kapható és megrendelhető gyógyszer-tárámban telefon 324, a gyárban telefon 314. és Vizy Domokos urnál telefon 90.

Szíves pártfogást kér:

Polányi Dezső gyógyszerész.

Erzsébet-tér.

Erzsébet-tér.

Alapított 1844.

Alapított 1844.

KASSAI TAKARÉKPÉNZTÁR

a cs. kir. szab.

Triesti Általános Biztosító Társaság
(Assicurazioni Generali),

Magyar Jég- és Vizontbiztosító részvénytársaság és
Első O. Általános Baleset Ellen Biztosító Társaság
főügynöksége a székesegyházzal szemben, saját házában.

Takarékbetétek könyvecskére és folyó-számlára. Váltók és kisorsolt értékpapírok leszámítolása, beszedése.

Kölcsönök váltóra, házra, földbirtokra, értékpapírokra és folyó-számla alakjában.

Értékpapírok, okmányok, ékszerek megőrzése.

Váltóüzletében értékpapírok, külföldi pénzek vétele és eladása tőzsdei árfolyam szerint.

Közbenjárás katonai házassági óvadékok letételénél.

Külföldi és vidéki szelvények, chequek beváltása és beszedése.

Osztálysorsjegyek eladása.

Hítellevelek és pénzátutalás bármely külföldi városba csekély díj mellett.

Safe Deposit pénzszekrények.

Postai megbízások azonnal elintéztetnek és fölvilágosítások készséggel adatnak.

45